

Til alle kommuner

Vand

J.nr. BLS-420-00022

17. juni 2009

Hvis grænseværdierne for stoffer i drikkevandet er overskredet

Det har vist sig, at en række vandforsyninger i Danmark leverer vand med et for højt indhold af arsen til forbrugerne¹.

By- og Landskabsstyrelsen skal hermed præcisere de generelle regler for at sikre levering af godt drikkevand til forbrugerne overfor samtlige kommuner med kopi til vandforsyningerne.

Arsen er et kræftfremkaldende stof og der er derfor fastsat grænseværdier, som skal overholdes. Grænseværdien for det vand, som vandforsyningerne skal levere er for arsen fastsat til maksimalt 5 mikrogram arsen pr. liter (ved indgang til forbrugerens ejendom) og grænseværdien ved forbrugers taphane er fastsat til maksimalt 10 mikrogram arsen pr. liter.

Lovgrundlaget

De relevante bestemmelser vedrørende drikkevand findes i lov om vandforsyning² (vandforsyningsloven) og i bekendtgørelsen om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg³ (drikkevandsbekendtgørelsen).

Kvalitetskrav

Vand fra vandforsyninger, der forsyner mennesker med vand til husholdningsbrug, skal overholde de kvalitetskrav, som er angivet i drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1 a-d.

Grænseværdier for arsen

Arsen findes på bilag 1 b. Grænseværdien ved indgang til ejendomme er fastsat til maksimalt 5 mikrogram/liter. Grænseværdien ved forbrugerens taphane er maksimalt 10 mikrogram/liter⁴.

Ved indgang til bygning (grænseværdi 5 mikrogram/liter) udtages prøven ved vandmåler eller nærmeste taphane herefter, når vandet har løbet så længe, at det vand, der står i installationer og stikledning er udskyllet, og vandet har løbet i mindst 5 minutter. Hvis vandværket kan dokumentere, at der ikke sker tilførsel af metaller i ledningsnettet, kan målingen i stedet foretages ved afgang fra vandværket (se bekendtgørelsens bilag 6).

Ved forbrugerens taphane (grænseværdi 10 mikrogram/liter) skal prøven være repræsentativ for normal husholdningsbrug. Prøven udtages og gennemsnitsværdien bestemmes efter en af By- og Landskabsstyrelsen anvist måde, det vil sige efter beskrivelsen i Vejledning om metode til sammensat flowproportional prøvetagning af drikkevand ved forbrugerens taphane⁵.

¹ Se pressemeddelelsen "Stop for arsen i drikkevand" dateret 27. maj 2009 på www.BLST.dk

² Lovbekendtgørelse nr. 1026 af 20. oktober 2008

³ Bekendtgørelse nr. 1449 af 11. december 2007

⁴ EU's drikkevandsdirektiv og WHO har grænseværdien 10 mikrogram arsen pr. liter.

⁵ Vejledning nr. 9191 af 24. april 2009

Påbud og dispensation

Hvis drikkevandet i et vandforsyningssystem ikke overholder kvalitetskravet ved indgang til ejendommen eller ved forbrugerens taphane, er det kommunalbestyrelsens ansvar, jf. vandforsyningslovens § 62 og drikkevandsbekendtgørelsens § 17, at træffe afgørelser om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes. Kommunalbestyrelsen kan således meddele påbud og dispensere fra kvalitetskravene for et bestemt tidsrum, der fastsættes så kort som muligt, og som højst kan være 3 år. Det gælder for alle almene vandforsyninger og for ikke-almene vandforsyninger, som producerer mere end 3.000 m³ vand årligt, samt vandforsyningsanlæg omfattet af drikkevandsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 2-5.

Inden dispensation skal der indhentes udtalelse fra Sundhedsstyrelsen. Dispensation fra de kvalitetskrav, der er fastsat i drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1 a-d kan ikke gives, hvis der umiddelbart er mulighed for at fremskaffe anden vandforsyning.

De obligatoriske krav til indholdet i en dispensation findes i drikkevandsbekendtgørelsens § 18. Det skal bl.a. fremgå hvad årsagen er til dispensationen, relevante kontrolresultater, den højeste tilladte værdi i henhold til dispensationen, hvilke foranstaltninger for udbedring der iværksættes og varigheden af dispensationen. Kommunalbestyrelsen skal informere de forbrugere, der berøres af dispensationen om risikoen, og sende kopi af dispensationen til By- og Landskabsstyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal i dispensationsperioden føre tilsyn med de udbedrende foranstaltninger for at fastslå, om der er gjort tilstrækkelige fremskridt. Hvis der gives et påbud, der indeholder en dispensation til en vandforsyning, som har tilladelse til indvinding af mere end 350.000 m³ årligt, skal kommunalbestyrelsen straks sende kopi til By- og Landskabsstyrelsen, som sender dispensationen videre til Europa-Kommissionen.

Drikkevandsbekendtgørelsens § 19 og § 20 beskriver betingelserne for at dispensere i en yderligere periode ud over dispensationen efter § 17.

Drikkevandsbekendtgørelsen indeholder endvidere bestemmelser om kommunalbestyrelsens forpligtelser i forbindelse med kontrolhyppighed, prøvetagning, analysefrekvens og indberetning af data. Disse bestemmelser vil ikke blive gennemgået i denne sammenhæng.

Eventuelle spørgsmål i sagen kan rettes til Anne-Marie Madsen (anmma@blst.dk) eller Gunver Heidemann (guhei@blst.dk).

Med venlig hilsen

Inger Bergmann
Kontorchef

Kopi til alle landets vandforsyninger